

PROGRAMA, OBJECTIUS I BIBLIOGRAFIA D'ANATOMIA PATOLÒGICA

Professors:

Alberto Marco Valle (Tutoria: DJ de 11.30 a 13.30 h.): alberto.marco@cc.uab.es

Lluís Ferrer Caubet (Tutoria: DV de 11.30 a 13.30 h.): lferrer@cc.uab.es

Neus Prats Costa (Tutoria: DX de 11.30 a 13.30 h.): neus.prats@blues.uab.es

1. INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS

L'assignatura "Anatomia patològica" de tercer curs de veterinària és un curs general d'anatomia patològica que pretén, juntament amb la "Patologia general" i la "Propedèutica" introduir l'alumne a l'estudi de la malaltia. L'anatomia patològica és la ciència que estudia els aspectes morfològics de la malaltia, es a dir, les lesions orgàniques, tisulars, cel·lulars .. En aquest curs s'estudien les lesions de forma general: quins tipus de lesions existeixen (inflamacions, neoplàsies, malformacions,..) com es reconeixen macroscòpicament i microscòpicament, quines són les seves causes i les seves conseqüències. No s'estudien les lesions específiques de cada òrgan o de cada malaltia (això es fa a l'assignatura "Anatomia patològica especial" de quart curs. Al finalitzar el curs l'alumne:

1. Ha de ser capaç de realitzar correctament una necròpsia d'un mamífer i d'un au i realitzar la presa de mostres.
2. Ha de conèixer els diferents tipus lesionals (concepte, mecanisme de producció, conseqüències clíniques).
3. Ha de reconèixer macroscòpicament i microscòpicament el tipus de lesions.

2. PROGRAMES

Programa de classes teòriques

INTRODUCCIÓ A L'ANATOMIA PATOLÒGICA

TEMA 1.- *Introducció*

- Concepte i evolució històrica de la Patologia i l'Anatomia Patològica
- El mètode anatomopatològic
- Concepte i classificació de les lesions

PATOLOGIA CEL·LULAR

TEMA 2.- *La cèl.lula normal, la cèl.lula adaptada i la cèl.lula morta: característiques morfològiques.*

- La necrosi tissular: característiques i evolució
- La mort de l'individu

DIPÒSITS CEL·LULARS I TISULARS PATOLÒGICS

TEMA 3.- *Dipòsits patològics de glúcids i lípids*

- Dipòsits de glucògen
- Dipòsits de lípids

TEMA 4.- *Dipòsits anormals de proteïnes*

- Amiloidosi

TEMA 5.- *Pigmentacions patològiques*

- Dipòsits de pigments endògens: melanina, lipofucsina i pigments derivats de l'hemoglobina.
- Dipòsits de pigments exògens

TEMA 6.- *Dipòsits de material cristal·lí i mineral*

- Mineralitzacions patològiques
- Gota úrica
- Litiasi

TRANSTORNS CIRCULATORIS (DISCICLIES)

TEMA 7.- *Disciclies(I)*

- Hiperèmia i congestió
- Hemorràgia
- Trombosi. Embòlia. Infart

TEMA 8.- *Disciclies (II)*

- Edema
- Shock

INFLAMACIÓ I MECANISMES DE REPARACIÓ

TEMA 9.- *Inflamació: conceptes generals i inflamació aguda*

- Alteracions hemodinàmiques i cel·lulars
- Fenòmens cel·lulars
- Mediadors químics

TEMA 10.- *Inflamació: evolució inflamació aguda*

- Inflamacions cròniques
- Inflamacions granulomatoses
- Abscedificació

TEMA 11.- *Mecanismes de regeneració i reparació*

IMMUNOPATOLOGIA

TEMA 12.- *Immunopatologia*

- Reaccions d'hipersensibilitat

TRANSTORNS DEL CREIXEMENT, CREIXEMENT NEOPLÀSIC

TEMA 13.- *Característiques generals del creixement neoplàsic: conceptes i terminologia*

- Criteris histopatològics de benignitat i malignitat (creixement, anaplàsia, metastasi,...)

TEMA 14.- *Etiopatogènia de les neoplàsies*

- Biologia de les cèl.lules neoplàsiques
- Causes de les neoplàsies: agents físics, químics i biològics (virus)

TEMA 15.- *Relació organisme-tumor*

- Efectes del tumor sobre l'organisme
- Immunologia tumoral

Programa de classes pràctiques

NECROPSIES

- Pràctica 1.- Observació d'una necròpsia vídeograda
- Pràctica 2.- Tècnica de necròpsia d'un carnívor
- Pràctica 3.- Tècnica de necròpsia d'un carnívor
- Pràctica 4.- Tècnica de necròpsia d'un remugant (ovella, cabra)
- Pràctica 5.- Tècnica de necròpsia d'una au (pollastre d'engreix)

HISTOPATOLOGIA

- Pràctica 6.- *Dipòsits i necrosi*
 - Necròsi isquèmica
 - Metamorfosi greixosa
 - Amiloidosi (H/E)
 - Amiloidosi (Rojo congo)
 - Degeneració de Zenker
- Pràctica 7.- *Pigmentació i trastorns vasculars*
 - Mineralitzacions
 - Antracosi
 - Hemosiderosi
 - Congestió i edema
 - Coagulació intravascular disseminada (CID)

- Pràctica 8.- *Inflamacions*
 - Inflamació purulenta
 - Inflamació fibrinosa
 - Inflamació vírica
 - Inflamació crònica
- Pràctica 9.- *Inflamacions específiques*
 - Tuberculosi
 - Paratuberculosi
 - Paratuberculosi (Ziehl-Neelsen)
 - Neumonia vermicosa
- Pràctica 10.- *Tumors (I)*
 - Papiloma
 - Carcinoma de cèl.lules escamoses
 - Adenoma complex de mama
 - Carcinoma sòlid de mama
 - Adenoma de glàndules hepatòides.
- Pràctica 11.- *Tumors (II)*
 - Mastocitoma
 - Fibroma
 - Fibrosarcoma
 - Tumor melanocític
 - Linfoma
 - Hemangiosarcoma
- Pràctica 12.- *Citopatologia* Inflamacions

ESTUDI DE VISCERES DE DECOMÍS D'ESCORXADOR

Dues sessions d'una hora i mitja de durada

Pràctica 13.- *Lesions macroscòpiques (1)*

Pràctica 14.- *Lesions macroscòpiques (2)*

Sessions d'una hora i mitja de durada

Seminari 1.- Citologia. Tècnica i diagnòstic citològic

Seminari 2.- Aterosclerosi

Seminari 3.- Diàtesis hemorràgiques

Seminari 4.- Tromboembolismes

Seminari 5.- Nomenclatura de la inflamació

Seminari 6.- Hipersensibilitat i malalties autoimmunes

Seminari 7.- Oncologia. Neoplàsies hemolinfàtiques

Seminari 8.- Infeccions víriques: patogènia

3. BIBLIOGRAFIA

El text d'Anatomia Patològica que s'adapta al programa és:

- SLAUSON, D.O. & COOPER, B.J. (1990) Mechanisms of Disease. A Textbook of Comparative General Pathology. 2nd Ed. Williams & Wilkins, Baltimore. London

Altres textos recomenats són:

- CHEVILLE, N.F. (1988) introduction to Veterinary Pathology. Iowa State University Press, Ames

- COTRAN, R.S., KUMAR,V. y ROBBINS, S.L. (1990) Patología estructural y funcional (2 vols) (4ª Ed). W.S. Saunders C.O. Philadelphia

- RUBIN, E. y FARBER J.L. (1990) Patología. J.B. Lippincott Co. Philadelphia

Atles útils per histopatologia

-WHEATER, P.R. BURKITT, H.G., STEVENS, A. y LOWE, J.S. (1986)
Histopatología Básica Texto y Atlas en color. Editorial JIMS SA. Barcelona

4. EXAMENS

L'examen de l'assignatura consta de dues parts, un examen pràctic i un examen teòric (oral). És necessari aprovar les dues parts per aprovar l'assignatura. Els alumnes tenen els examens els mesos de febrer i de juny.